JAK SE ZACHOVAT PŘI POŽÁRU V DOMÁCNOSTI

Ve chvíli, kdy doma ucítíte kouř, vidíte plamenné hoření nebo třeba slyšíte sousedy volat „hoří", není čas na „hrdinství". Musíte jednat rychle, ale s rozvahou. Vidíte-li, že se jedná o začínající požár (typickým případem jsou adventní věnce, utěrka či potraviny na sporáku), je vaší povinností jej uhasit, je-li to ve vašich silách nebo provést opatření k zamezení jeho dalšího šíření. Nejlepším pomocníkem je v tuto chvíli hasicí přístroj Jste-li v situaci, kdy se k vám do bytu nebo pokoje dostává kouř a jeho příčinu ani rozsah požáru můžete pouze odhadovat, okamžitě **volejte na tísňovou linku 150** a postupujte podle následujících rad.

První věc, která vám v zakouřené místnosti pomůže, je **provizorní ochrana dýchacích cest**. V každé místnosti se určitě najde kus látky, kterou si můžete přidržet přes nos a ústa, aby vás kouř tak nedráždil. Nejlepším řešením je např. triko s dlouhými rukávy nebo šátek, který si můžete zavázat na temeni hlavy a nemusíte tak látku držet. Máte-li možnost, textilii navlhčete vodou.

Zachovejte se jako profesionální hasič - **pohybujte se při zemi** (v podřepu nebo na všech čtyřech). U země bude nejlepší viditelnost a nejmenší hustota kouře, který stoupá vždy směrem ke stropu.

V této chvíli nevíte, jestli požár nesouvisí např. s rozvody plynu. **Nerozsvěcujte proto nikdy elektrická světla ani svíčky**, aby nedošlo k výbuchu. Intenzita světla veřejného osvětlení z ulice ve většině případů stačí, abyste se bez vlastního světla mohli po domácnosti pohybovat i v noci.

Každý člověk se instinktivně snaží před požárem utéci. Jste-li v přízemí a máte možnost bezpečně opustit zakouřenou místnost oknem, využijte toho. V případě, že z pokoje můžete vyjít na balkon, udělejte to. Na „čerstvém vzduchu" se vám bude lépe dýchat a zároveň můžete volat o pomoc a na nebezpečí upozornit ostatní.

Jste-li v situaci, kdy můžete místnost opustit pouze dveřmi, pod kterými proniká do pokoje kouř, musíte postupovat následovně:

1. **Dveře hned neotvírejte!** Hřbetem ruky, který je citlivější, opatrně vyzkoušejte od spodu minimálně do výšky kliky, nejsou-li dveře horké. Zdá-li se vám, že dveře zahřáté nejsou, zkontrolujte to ještě na klice, je-li kovová. Kov vede teplo velmi dobře a neukáže-li se zvýšená teplota na dveřním křídle, na kovové klice to určitě poznáte.
2. V případě, že **dveře zahřáté nejsou**, opatrně je na cca 15 cm otevřete (nejlépe z místa, kde jsou panty dveří), tak byste byli chráněni před případným kouřem, šlehajícími plameny nebo padajícími předměty. Nestane-li se nic takového, teprve pak můžete pokračovat dál do vedlejší místnosti. Tento postup opakujte u každých dveří, které máte na trase z ohroženého prostoru. Nezapomeňte varovat a pomoci opustit zakouřený prostor dalším členům domácnosti.
3. Pokud **jsou dveře horké**, s největší pravděpodobností je rozsah požáru ve vedlejší místnosti takový, že jej nejste vlastními silami schopni zvládnout. I dřevěné nebo voštinové dveře jsou v tuto chvíli bariérou, která vás, byť jen na pár minut může před plameny ochránit. **Dveře v tomto případě nesmíte otvírat!**
4. Jedinou možností je zůstat v místnosti. **Ucpěte mezeru mezi dveřmi a prahem textilem** (peřina, polštáře, oblečení apod.), aby se k vám dostalo co nejméně kouře.
5. **Dejte o sobě a nebezpečí vědět!** Volejte z okna, tlučte do topení (vhodné je použít např. šatní ramínka, baseballovou pálku, tenisovou raketu apod.), tlučte do stěn. V panelových nebo bytových domech tímto způsobem upozorníte na nebezpečí najednou velký počet sousedů, kteří vám mohou pomoci. Vy naopak pomůžete jim - tím, že se vzbudí, mohou na nebezpečí začít reagovat.
6. Především ve výškových budovách je obtížné hned identifikovat místo požáru. Pomozte hasičům, aby vás co nejrychleji našli. **Do okna přivřete prostěradlo** nebo jiný velký kus světlé látky (závěsy, potahy apod.). Hasiči tak už při příjezdu k budově vidí, kde jste.
7. V místnosti **se snažte dostat k oknu**. Můžete ho nechat mírně pootevřené a dýchat „čerstvější" vzduch. Oknem se k vám také mohou dostat hasiči pomocí výškové techniky a v prostoru před ním bude nejlepší viditelnost. Nemusíte se bát, že by na vás zasahující hasič vysypal celou skleněnou výplň okna. S největší pravděpodobností okno otevře klasickým způsobem a nebude jej „vysklívat".
8. **Buďte zasahujícím hasičům nápomocni**. Informujte je o ostatních přítomných obyvatelích bytu, o zvířatech apod. Čím přesnější informace budou záchranáři mít, tím rychleji mohou poskytnout pomoc tam, kde je potřeba. Hasiči přesně ví, jak správně postupovat. Dbejte proto všech jejich pokynů. Vše dělají proto, aby zachránili vaše životy a majetek.
9. Pro nic a pro nikoho se do objektu, který se vám podařilo včas opustit, nevracejte. Nemáte na to potřebné vybavení. Stačí informovat hasiče, kteří to zajistí.

Jak se správně zachovat u dopravní nehody

Jak se správně zachovat, jste-li svědky nebo účastníky dopravní nehody? Na tuto otázku naleznete odpověď v tomto článku.

ČINNOST NA MÍSTĚ NEHODY DO PŘÍJEZDU ZÁCHRANÁŘŮ

Pokud jste účastníkem dopravní nehody a je-li to možné s ohledem na aktuální situaci, nejprve zastavte vozidlo a zabezpečte ho proti dalšímu pohybu (vypnutí motoru, vytažení klíčku nebo karty ze spínací skříňky, zatažení ruční brzdy).

Rozsviťte výstražná světla a před vstupem do vozovky si oblečte reflexní vestu (mějte ji uloženou ve vozidle vždy v dosahu řidiče). V dostatečné vzdálenosti za vozidlem umístěte výstražný trojúhelník.

Pokud je evidentní, že zraněné osoby potřebují bezodkladnou první pomoc (zástava dechu, rozsáhlé krvácení) neprodleně přivolejte pomoc (tel. č. 155) a poté se věnujte zraněným.

Do příjezdu záchranářů zabezpečte místo nehody provizorně tak, aby nedošlo ke zhoršení situace. Rozdělte si činnosti s dalšími přítomnými - jedná se jak o provizorní regulaci dopravy, tak o zamezení rizik v důsledku nehody (požár, únik nebezpečných látek). Ostatní nezranění účastníci nehody by měli na příjezd záchranářů čekat v bezpečné vzdálenosti od havarovaných vozidel a od vozovky, např. za svodidly.

Pokud dojde k požáru a máte odpovídající hasicí přístroj a znalosti, jak správně hasit, pokuste se požár uhasit. Nepřeceňujte však své síly. Hrozí-li únik převážených nebezpečných látek, informujte o tom záchranáře a přemístěte se do bezpečné vzdálenosti.

Jestliže již nikomu nehrozí bezprostřední nebezpečí, věnujte se dalším činnostem. Nejdříve zajistěte bezproblémový příjezd pro záchranné složky. Pokud lze předpokládat přílet vrtulníku záchranné služby, vytipujte vhodné místo k přistání (prostor bez stromů, el. vedení a křovin). Při příletu vrtulníku signalizujte svoji pozici např. reflexní vestou nebo svítilnou. Vhodné místo pro přistání si však vybere vždy pilot.

Poté lze řešit i méně důležité činnosti, např. označení pozice havarovaných vozidel, fotodokumentaci, vyplnění formuláře „Záznam o dopravní nehodě", zjištění kontaktů na svědky apod. Nezapomeňte také zabezpečit majetek účastníků nehody. Do příjezdu policie se zdržte pití alkoholu.

PŘIVOLÁNÍ POMOCI

Pokud již nevolal na tísňové linky některý z jiných účastníků nehody nebo svědků, přivolejte pomoc. Nemáte-li mobilní telefon, požádejte někoho jiného, nebojte se zastavit i projíždějící vozidla. Každý má povinnost ze zákona v takové situaci poskytnout pomoc.

Jde-li o vážnou nebo hromadnou nehodu, volejte tísňovou linku 112, jejímž prostřednictvím budou vyrozuměni hasiči, policie i zdravotnická záchranná služba.

Pokud však záchranáře přivoláte, buďte připraveni jim ihned po příjezdu podat všechny potřebné informace, zejména:

- jaká hrozí nebezpečí a co jste již sami udělali k jejich omezení,
- počet osob nebo zvířat, která jsou ve vozidlech a je třeba je vyprostit,
- jaký je stav zraněných.

Buďte k dispozici veliteli zásahu (což je velitel té složky, která dorazí na místo první nebo řídí zásah, obvykle hasič) pro případ poskytnutí dalších informací. Řiďte se vždy pokyny velitele zásahu.

HASICÍ PŘÍSTROJE

Hasicí přístroj je určen k hašení začínajícího požáru, tj. pro prvotní protipožární zásah. Obsahuje určitý druh hasiva a je opatřený zařízením, kterým se přístroj uvádí do činnosti. Hasicí přístroje dělíme na přenosné, pojízdné a přívěsné. Podle typu náplně dělíme hasicí přístroje na pěnové, vodní, práškové a sněhové. Správná volba hasicího přístroje je podmíněna druhem hořlavé látky - ty se dělí do tzv. tříd požáru:

tř.	druh hořlavé látky
A	hoření pevných látek hořících plamenem nebo žhnutím
B	hoření kapalných látek a látek, které do kapalného skupenství přecházejí
C	hoření plynných látek hořících plamenem
D	hoření lehkých alkalických kovů
F	hoření jedlých olejů a tuků

DRUHY HASICÍCH PŘÍSTROJŮ

Pěnový HP: Pěnové hasicí přístroje se používají zejména na hašení hořlavých kapalin (benzín, nafta apod.). Nesmí se používat na elektrická zařízení pod napětím!

Vodní HP: Vodní hasicí přístroje jsou vhodné zejména na hašení pevných látek. Stejně jako pěnový hasicí přístroj se nesmí používat na elektrická zařízení pod napětím!

Práškový HP: Díky svému složení jsou práškové hasicí přístroje vhodné na hašení téměř jakékoli látky, s výjimkou sypkých hmot (piliny, hořlavé prachy apod.) a hořlavých kovů.

Sněhový HP (CO_2): Sněhové hasicí přístroje jsou vhodné k hašení hořlavých kapalin a plynů, elektrických zařízení pod napětím a k hašení jemné mechaniky (PC, TV apod.). Není vhodný k hašení sypkých hmot. Hasební medium nijak nepoškozuje hořící materiál a jeho okolí, protože se po použití odpařuje.

Upozornění: Při potřísnění pokožky CO_2 hrozí nebezpečí vzniku omrzlin!

JAKÝM HASICÍM PŘÍSTROJEM CO HASIT

	vodní	pěnový	práškový	sněhový
papír, dřevo, plasty, textil, seno, uhlí a další pevné látky	☺	☺	!	!
nafta, benzin, nátěrové hmoty, ředidla	!	☺	☺	☺
minerální oleje a tuky	☹	☺	☺	☺
alkoholy	!	!	☺	☺
zemní plyn, metan, propan-butan a další plynné látky	!	!	☺	☺
elektrické zařízení pod napětím	☹	☹	☺	☺
TV, PC a další jemná mechanika	☹	☹	!☺!	☺
cukr, mouka, piliny a další rozvířitelné látky	☺	☺	☹	☹

vysvětlivky k tabulce: ☺ vhodný, !☺! méně vhodný, ! nevhodný, ☹ nesmí se použít

JAK SPRÁVNĚ UMÍSTIT HASICÍ PŘÍSTROJE

Hasicí přístroje se umísťují tak, aby byly snadno viditelné a volně přístupné, nejlépe v místech, kde je nejvyšší pravděpodobnost vzniku

požáru. V nepřehledných příp. ve skrytých prostorech se k označení umístění hasicího přístroje použije i příslušná požární značka umístěná na viditelném místě. Přenosné hasicí přístroje se umísťují na stěnu tak, aby rukojeť byla nejvýše 1,5 m nad zemí. Hasicí přístroje umístěné na podlaze musí být zajištěny proti pádu.

JAK SPRÁVNĚ POUŽÍVAT HASICÍ PŘÍSTROJE

Správné použití hasicího přístroje je graficky znázorněno na každém hasicím přístroji a doplněno krátkým popiskem. Před jeho použitím si jej pozorně přečtěte. Kontrola hasicího přístroje se provádí po každém jeho použití nebo při mechanickém poškození, jinak zpravidla 1x ročně odbornou firmou.

JAKÝ HASICÍ PŘISTROJ SI POŘÍDIT DO DOMÁCNOSTI A DO AUTOMOBILU

Do vaší domácnosti i do vašeho automobilu doporučujeme pořídit si práškový hasicí přístroj ABC (je možné jej použít na pevné látky, kapaliny, plyny, elektřinu apod., nevýhodou je ale následné odstraňování prášku). Nejvhodnější hasivo na hašení pevných látek je voda, avšak hasicí přístroj s touto náplní nesmíte použít na elektřinu!

Vhodná alternativa ke klasickým hasicím přístrojům jsou tzv. hasicí spreje. Ty je možné využít v počátcích vznikajících požárů. Oproti hasicím přístrojům mají (díky menšímu objemu hasící látky) menší účinnost. Jejich výhodou je snadná skladnost (např. v kuchyni v šuplíku, v automobilu v přihrádce spolujezdce apod.), a také jejich snadné použití (jako běžný sprej).

Nebezpečné látky v domácnosti

Jaké jsou nejčastější nebezpečné látky, se kterými se můžete setkat ve vaší domácnosti, co dělat při úniku zemního plynu a jak předejít otravě nebezpečným oxidem uhelnatým? Na tyto otázky naleznete odpovědi v tomto článku

Ačkoliv si to mnoho lidí neuvědomuje, náš domov není tak bezpečným místem, jak si myslíme. Je v něm mnoho výrobků, které mohou být nebezpečné. Některé z nejběžnějších domácích přípravků mohou být velmi nebezpečné a mohou způsobit vážné poškození zdraví. Jedná se o nejrůznější čistící a prací prostředky, dezinfekce, osvěžovače vzduchu, lepidla, ředidla, lampové oleje, léky, repelenty, prostředky pro hubení různých druhů škůdců, hnojiva a další množství chemikálií. Jsou to různé tekutiny, prášky, granule a spreje, které se mohou velmi snadno dostat do těla ústy, sliznicí očí, nosem i kůží.

NEJČASTĚJŠÍ NEBEZPEČNÉ LÁTKY V DOMÁCNOSTI

Nejčastěji obsažené nebezpečné látky v přípravcích, se kterými je možné se běžně v domácnosti setkat, jsou:

chlornan sodný - žíravina nebezpečná pro životní prostředí, využívaná k dezinfekci a čištění odpadů (např. **Savo**),

kyselina chlorovodíková - žíravá látka, může způsobit vážné poleptání, přísada čističů WC (např. **Domestos**),

hydroxid sodný - silná žíravina, využívá se jako čistič sifonů a součást čisticích prostředků pro WC, kanalizaci apod. (např. **Krtek**),

kyselina octová - její 4% až 8% roztok je používán jako **kuchyňský ocet**; i v této nízké koncentraci může po vniknutí do oka způsobit jeho trvalé poškození,

peroxid vodíku - žíravá látka sloužící k dezinfekci.

Další velmi nebezpečnou skupinou jsou látky hořlavé, tj. **ethanol**, **aceton**, **toluen**, **benzín**, **barvy**, **laky**, **ředidla** a dále **propan-butan**, který je hojně využívaný jako palivo do grilů, teplometů apod.

BEZPEČNOSTNÍ ZÁSADY PŘI NAKLÁDÁNÍ S CHEMICKÝMI PŘÍPRAVKY

- skladujte prostředky mimo dosah dětí a domácích zvířat,
- uchovávejte přípravky pouze v originálních obalech, nikoliv v obalech od jiných přípravků, potravin nebo nápojů, aby nedošlo k záměně,
- neskladujte chemické prostředky na jednom místě společně s potravinami,
- dodržujte návody k použití, používejte předepsané ochranné pomůcky a nakupujte přípravky s ochranným uzávěrem,
- použité obaly likvidujte podle návodu výrobce.

KLASIFIKACE A ZNAČENÍ NEBEZPEČNÝCH CHEMICKÝCH LÁTEK

Bezpečnostní klasifikace je zařazení nebezpečné chemické látky nebo přípravku obsahujícího chemickou látku do skupin podle toho, jaká rizika jsou s touto látkou spojena. Existuje celá řada skupin, do kterých lze látky zařazovat - jedna látka může být zařazena i ve více skupinách.

Výstražné symboly nebezpečnosti chemických látek

Výstražné symboly nebezpečnosti na nálepkách obalů chemických látek sdělují specifické informace o daném druhu nebezpečnosti (zda se jedná o hořlavinu, výbušninu apod.).

Výstražné symboly nebezpečnosti mají tvar červeně orámovaného čtverce postaveného na vrchol s černým znakem na bílém podkladu - příklady značení viz obrázek.

H-věty a P-věty

Výstražné věty jsou první informací o tom, v čem je daná chemická látka nebezpečná a jak se s ní má bezpečně zacházet.

Standardní věty o nebezpečnosti (H-věty): popisují povahu nebezpečnosti dané látky nebo směsi, případně i včetně stupně nebezpečnosti. Příklady vět H:

H312 Zdraví škodlivý při styku s kůží.

H240 Zahřívání může způsobit výbuch.

Pokyny pro bezpečné zacházení (P-věty): jsou standardní pokyny a doporučení pro bezpečné nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. Příklady vět P:

P281 Používejte požadované osobní ochranné prostředky.

P102 Uchovávejte mimo dosah dětí.

BEZPEČNOSTNÍ DESATERO

Měli byste si uvědomit, že odpovědnost za své chování a za technické zabezpečení svých domovů proti požáru nesete pouze vy sami! Aby k těmto požárům nedocházelo a nedocházelo k úmrtím a zraněním, dodržujte toto BEZPEČNOSTNÍ DESATERO.

1. **ČTĚTE NÁVODY**
   Instalujte a užívejte tepelné a jiné spotřebiče v souladu s průvodní dokumentací výrobce.

2. **HLÍDEJTE OTEVŘENÝ OHEŇ**
   Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen svíček, sporáku, krbu a zvyšte opatrnost při vaření.

3. **POZOR NA CIGARETY**
   Při kouření a odhazování nedopalků do odpadkových košů nedopalky vždy dokonale uhaste.

4. **KONTROLA KOMÍNŮ**
   Dodržujte pravidla na údržbu a provoz spalinových cest.

5. **TOPTE, JAK SE MÁ**
   Nedávejte do blízkosti topidel hořlavé látky, popel ukládejte do nehořlavé nádoby.

6. **POUČTE SVÉ DĚTI**
   Dejte z dosahu dětí zápalky, zapalovače, vysvětlete jim nebezpečí vzniku požáru.

7. **VYBAVTE SVOJI DOMÁCNOST**
   Instalujte hlásiče požáru, vybavte domácnost hasicími spreji a přenosnými hasicími přístroji.

8. **UDRŽUJTE V POŘÁDKU UZÁVĚRY INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ**
   Hlavní vypínače elektrického proudu, uzávěry vody a plynu musejí být řádně označené a přístupné.

9. **KONTROLUJTE ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ**
   Kontrolujte pravidelně stav spotřebičů a šňůrových vedení.

10. **UDRŽUJTE PRŮCHODNÉ CHODBY A SCHODIŠTĚ**
    V případě požáru oceníte, že budete moci z hořícího domu rychle utéct a zachránit členy rodiny.

© MV–generální ředitelství
Hasičského záchranného sboru
České republiky

Vážení obyvatelé rodinných domů, bytů,

oslovujeme Vás touto cestou proto, že stále evidujeme vysoký počet požárů v domácnostech, které mají tragické následky. Každý rok dochází k více než tisícovce požárů v obytných budovách, kde umírají desítky lidí a stovky jich jsou zraněny.

CHRAŇTE

domov i sebe

Elektronický podpis - 21.8.2019
Certifikát autora podpisu :
Jméno : Ing. Drahoslav Ryba
Vydal : PostSignum Qualified C...
Platnost do : 22.11.2019 09:58:28-000 +01:0